

መጽናዕቲ መጽሐፍ ቅዱስ

መልእክቲ ዳውሎስ ናብ ሰብ ፊሊጲ

“ንኣምላኽ ስለ ሕብረትና ምምስጋን”

መጽናዕቲ መጽሐፍ ቅዱስ

መልእክቲ ጳውሎስ ናብ ሰብ ፊሊጲ

“ንኣምላኽ ስለ ሕብረትና ምምስጋን”

መምርሒ

እዚ መጽናዕቲ ናይ መልእክቲ ጳውሎስ ናብ ሰብ ፊሊጲ “ንኣምላኽ ስለ ሕብረትና ምምስጋን” ኣብ ትሕቲ ዝብል ኣርእስቲ እዩ ተዳልዩ ዘሎ። ኣገባብ ኣጸናንዕኡ ጥቕሲ ብጥቕሲ ኮይኑ ኣብ ዝተፈላለዩ ክፍልታት ድማ ተመቐሎ ኣሎ። ንፍሰወክፍ ክፍሊ እዞም ዝሰዕቡ ንኡስ ኣርእስቲ ኣለዎ።

- **ዝንቡብ ክፍሊ** : ኣየናይ ክፍል ናይ መጽሐፍ ቅዱስ ከምዝሸፍን ይነግር።
- **ዓላማ** : ዓላማ ናይቲ ክፍሊ መጽሐፍ ይነግር።
- **መጽሐፍ ቅዱሳዊ ሓቂ** : ሕመረት ናይቲ ክፍል መጽናዕቲ ይሕብር።
- **ዝጽናዕ ጥቕሲ** : ካብቲ ዝንቡብ ክፍሊ ኮይኑ ሓሳብ ናይቲ ኣርእስቲ ዝሓዘን ብቃልና ከንወጽኦ ዘሎናን ጥቕሲ ይነግረና።
- **ሕቶ መጽናዕቲ** : ቀንዲ ኣተኩሮ ከውሃቦ ዘለዎም ሕቶታት ኮይኖም ኣቐዲምካ ኣንቢብካዮም ብምጽናሕ ከም ተወሳኺ መዘራረቢ ነጥብታት ኮይኖም የገልግሉ። (መልሶም ድማ ኣብ መወዳእታ ገጽ ይርከብ።)
- **ዝርዝር መጽናዕቲ** : ጥቕሲ ብጥቕሲ እናኣጽናዕካ ንምምላስ ዝዓለመ ሕቶታት ዝሓዘ ኮይኑ ንፍሰወክፍ ሕቶ መልሲ መጽሐፍ ዝኸውን ቦታ ኣብ ትሕቲኡ ኣለዎ። እዚ ድማ ዝኾነ ሰብ ብርእሱ መጽናዕቲ መጽሐፍ ቅዱስ ንኸካይድ ዝሕግዝ እዩ። (ነፍሰወክፍ ጥቕሲ ፈሊኽ ንኸተንብብ ሓድሽ ሕታም መጽሐፍ ቅዱስ ምውክስ ሓጋዚ እዩ።)
- **ንስኻኺ?** : እቲ ዘጽናዕካዩ ክፍል ጽሑፍ ኣብ ህይወትካ ተግባራዊ ንምግባር ዝሕግዙ ሕቶታት ዝሓቕፈ እዩ።
- **መደምደምታ** : እዚ ድማ እተመሃርካዮ ጽሑፍ ሓሳብ እተሰፍረሉ ቦታ እዩ።

ጎይታ ቻሎ የብርሃልካ!

እዚ ጽሑፍ እዚ ዝኾነ ሰብ ኣባዚሑ ክጥቀመሉ ይኽእል እዩ።
ብዝኾነ ዓይነት መግዲ ብውልቀሰብ ይኹን ብማሕበር
ኣብ መሸጣ ክውሰል ግና ኣይፍቀድን እዩ።

ኣዳለዊ ፣ ኣገልግሎት ቤተ-ጽዮን 2011

bete N.com

ንዘለኩም ሕቶ ይኹን ርእይቶ
በዚ ኣብ ታሕቲ ዘሎ ኣድራሻ ለእኹልና።
info@betezion.com

ንኣምላኽ ስለ ማሕበርና (ቤተክርስቲያንና) ምምስጋን

መጽተዊ ፡

ሃዋርያ ጳውሎስ ኣብ ሮሜ ተአሲሩ ፍርዱ እንዳተጸበየ ከሎ ሓያሎ መልእኽትታት ጽሒፉ እዩ። ኣብዚ ኩነታት እንከሎ ዝጸሓፈን መልእኽትታቱ ብመምሃራን መጽሓፍቕዱስ “መልእኽቲ ቤትማእሰርቲ” ተባሂለን ይጥቀሳ። ንሳተን ድማ ፡ መልእኽቲ ናብ ሰብ ኣፌሶን ፡ ናብ ሰብ ፊሊጲ ፡ ናብ ሰብ ቆሎሴን ናብ ፊልሞናን እየን።

ፊሊጲ ሓንቲ ካብተን ህቡባት ከተማ ሮማውያን ኣብ ግዝኣት መቄዶንያ እትርከብ ከትከውን ከላ ጳውሎስ ነቶም ኣብኣ ዝቅመጡ ኣመንቲ ኣዩ ነዛ መልእኽቲ እዚኣ ዝጽሓፋ።

እዛ ማሕበር እዚኣ ጳውሎስ ምስቶም ምዓይይቱ ኮይኑ ኣብ መበል ካልኣይ ጉዕዞኡ እዩ መሰሪትዋ። ኣብ ሳልሳይ ጉዕዞኡ ውን በጺሕዎም ኤፋ እዩ።

ብተወሳኺ እዞም ሰብ ፊሊጲ ብኤጳፍራዲጦስ ጌሮም ንጳውሎስ ኣብ ቤትማእሰርቲ ከሎ ህያብ ልኢኹምሉ ኔሮም። ንዕኡ ድማ ኣብ ደብዳቤ መልሲ ከእቡሉ ከሎ ንዕዘብ።

ትሕዝቶ ፡

ምዕራፍ 1

- ምስጋንኡን ሓጎሱን ብዛዕባ እታ ምሕበር ይገልጽ
- ንመንፈሳዊ ዕቤት ውን ይጽሊ
- ብሰንኪ እቲ በጺሕዎ ዘሎ ማእሰርቲ ድማ እቲ ዝስምዖ ሓጎስ ከካፍሎም ከሎ ንርእ.

ምዕራፍ 2

- ኣብ ንኣድሕይም ሕብረትን ትሕትናን ከህሉ ይእዝዝ
- ኣብነት ነቶም ብትሕትና ዘገልግሉ ክልተ መዓይይቲ ይገልጽ

ምዕራፍ 3

- ብዛዕባ ሓሶት ትምህርቲ የጠንቅቅ

ምዕራፍ 4

- ደጊሙ ኣብ ንኣድሕይም ሕብረትን ፡ ሕጎስን ፡ ንኣድሕድክ ብጸሎት ምድግጋፍን ከህሉ ከምዘለዎ ይእዝዝ
- ነታ ማሕበር ውን ሰለቲ ዝገበረትሉ ልግሲ የመስግን

ዕላማ ፡ ጳውሎስ ነዚ መልእኽቲ እዚ ዝጸሓፈሉ ዓላማ

1. ስለቲ ዝሃብዎ ህያብ ንከመስግንን ስለምንታይ ንኤጳፍራዲጦስ ናብኡም ይመልሶ ከምዘሎን ንክሕብሮም
2. እታ ማሕበር ብትሕትናን ብኣድነትን ከትመላለስ ከምዘለዋ ንክሕብሮም
3. ካብቲ ዝነበረ ጉጉይ ትምህርቲ ንክጠንቅቓም
4. ጢሞቴዎስ ከበጽሖም ስለዝኾነ ንዕኡ ንክቕበልዎ ክዳለው ንክሕብሮም

ኣተኩሮ ፡ ኣብዛ መልእኽቲ እዚኣ እቲ ቀንዲ ኣተኩሮ

1. ሓጎስ ፡ እቲ ንክርስቶስ ብምፍላጥን ኣብኡ ብምጽጋዕን ዝርከብ ሓጎስ
2. ሕብረት ፡ ኣብ ንኣድሕድ ከህሉ ዘለዎ ምድግጋፍን ምቅብባልን ምስምማዕን
3. ትሕትና ፡ ኣብነት የሱስ ክርስቶስ ተኸቲልካ ኣብ ቅድሚ ካልኦት ትሕት ምባልን ንርእሰኻ በጃ ካልኦት ምሃብን

ጽማቕ ሓሳብ ፡

እምበኣርከስ ካብዛ መልእኽቲ ናይ ሃዋርያ ጳውሎስ ከም ኣባላት ማሕበር ኣምላኽ ከህልወና ዘለዎ ባህሪ ዘሎና ናይ ኣገልግሎት ደጌታትን ኣብ ሓሙሽተ ኣርእስቲ ክፈልና ክንርእዮ ኢና

1. **መተዓይይቲ ወንጌል** ፡ ኣብ ምስፋሕ ወንጌል ከነበርክት ከሎና ንዕኡ ንምግባር ድማ እቲ ዘሎ ህሉው ኩነታት ከመይ ጌርና ከምንጥቀመሉ ንመሃር (ፊሊ. 1 ፡1-18ሀ)
2. **ኣድሕድ ምድግጋፍ** ፡ ንካልኦት ኣሕዋት ብጸሎት ከንድግፎምን ግዙሉ ንብረትና ንወንጌል ኣምላኽ ብቁዓት ከንከውንን ከምዘለና ከምሓደ ኣካል ኮንና ኣብ እምነት ወንጌል ከንጽንዕን ከምዘለና ንመሃር (ፊሊ.1 ፡18ለ-30)
3. **ብኣደ ሓሳብ ምንባር** ፡ ንክርስቶስ ብምምሳልን ኣርኣያኡ ብምስዓብን ዘሎና ሕብረትን ሓድነትን ከነበራትዎ የተሓሳስበና (ፊሊ. 2 ፡1-11)
4. **ክርስትያናዊ ባህሪ** ፡ ንክርስቶስ ብምንባር ህይወትና ንዕኡ ዝተወፈየት ምኻና ከነርኢ የተባብዓና (ፊሊ. 2 ፡12-30)
5. **እሙን ኣገልጋሊ** ፡ ንክርስቶስ እሙናት ኮንና ምግልጋል ቀዳምነት ከንህቦ የዘኽእረና (ፊሊ.3 ፡1-21)
6. **ኣልዮት ኣሕዋት** ፡ ንኣድሕድና ከንተሓለ የበራትዓና (ፊሊ. 4 ፡1-23)

1 መተዓይይቲ ወንጌል

ዝንበብ ክፍለ ፡ ፊሊ 1 ፡1-18ሀ

ዕለማ ፡ ኣብ ምስፋሕ ወንጌል ንዘሎና ኣበርክቶ ተግባራዊ ንምግባር እቲ ዘሎ ህሉው ኩነታት ከመይ ጌርና ከምእንጥቀመሉ ንምፍላጥ።

መጽሓፍቅዱሳዊ ሓቂ ፡ ክርስቲያናት ኣብ ምስፋሕ ወንጌል ኣበርክቶ ክህልዎም ምስካልኦት ኣሕዋት ብምሕባር ተኸፊልቲ ወንጌል ክኾኑ ደጌታት ምስ ዘለልዩን ምስዝጥቀሙሉን እዩ።

ዝጽናዕ ጥቅሲ ፡ ፊሊ 1 ፡4-5

“ ኣብ ኩሉ ጸሎተይ ምእንቲ ኩሉኻትኩም ብሓጎስ እጽሊ ኣለኹ። ካብ መጀመርታ ክሳብ ሕጂ ኣብ ሰብከት ወንጌል መተዓይይቲይ ስለዝኾንኩም ናምላኽ የመስግኖ ኣለኹ።”

ሕቶ መጽናዕቲ ፡

- ሀ. ጳውሎስ ስለ ሰብ ፊሊጲ ንኣምላኽ ዘመስገነሉ ምዝኽንያት እንታይ እዩ? (1 ፡5)
- ለ. ሰብ ፊሊጲ ንዘለዎም ፍቕሪ ብኸመይ ንክዓብን ክበዝሕን እዩ ጳውሎስ ዝጸለየሎም? (1 ፡9)
- ሐ. ካብ ማእሰርቲ ጳውሎስ ኣዎንታዊ ዝኾነ ውጽኢት ዝተረኸበ እንታይ እዩ? (1 ፡14)
- መ. ንጳውሎስ እቲ ቅንዲ ዘገድሶ ነገር እንታይ እዩ? (1፡18ሀ)

ዝርዝር መጽናዕቲ ፡

ፍ.1. ጳውሎስ ንርእሱን ንጢሞቴዎስን ብኸመይ ገሊጽዎም?

ነቶም መልእኽቲ ዝጸሓፈሎም ሰብ ፊሊጲኹ ብኸመይ ገሊጽዎም?

ፍ.2. ካብ ኣምላኽ ንዕኡም ዝተመነየሎም ነገር እንታይ እዩ? ስለምንታይከ?

ፍ.3. መልእኽቱ ብኸመይ ጀሚርዎ?

ንመን እዩኽ ዘመስግኖ? መዓስ መዓስ እዩኽ ዘመስግኖ?

ምስቲ ምስጋና ዘቅርቡሉ ዘሎ ኣምላኽ ብዛዕባ ዘለዎ ርክብ እንታይ ክትርጃእ ትኽእል?

ንኣምላኽ ስለቶም ኣብ ክርስትና ህይወትካ ክትዓቢ ዝሕግዩኽ ሰባት ተመስግኖ? ነቶም ሰባትከ?

ፍ.4. ጳውሎስ ንሰብ ፊሊጲ ይዝክሮም ጥራይ ድዩ ኔሩ ወይስ ካልእ ዝገበሮ ነገር ኔሩ?

ክጽልየሎም ከሎ ብኸመይ እዩ ዝጽልየሎም?

መዓስ መዓስ እዩ ዝጽልየሎም ኔሩ?

“ ኩሉግዜ ” “ ንኹሎም ” ክብል ከሎ እንታይ ማለቱ እዩ?

ፍ.5. እቲ ጳውሎስ ንእምላኽ ዘመስግነሉ ዘሎ ምኽንያት እንታይ እዩ? (ሕቶ መጽናዕቲ ሀ ተመልከት)

ብኸመይ መገዲ እዮም ሰብ ፊሊጲ ካብ መጀመርታ ምልዋጦም ኣትሒዞም ኣብ ሰብነት ወንጌል መዓይይቲ ጳውሎስ ዝኾነ ኢልካ ትግምት?

ንስኻኽ ንምስፋሕ ወንጌል ምስካልኦት ሓቢርካ ንክትሰርሕ እንታይ እንታይ ደጌታይ ኣሎኒ ኢልካ ትሓሰብ?

ፍ.6. ጳውሎስ እቲ ኣብ ሰብ ፊሊጲ ዝርኣዮ ሰናይ ግብሪ እንታይ እዩ?

ነዚ ዝርኣዮ ሰናይ ግብሪኽ መን እዩ ጀሚርዎ?

ኣብ መፈጸምታኡ ከምጽበጽሕከ ዝተኣመነሉ እንታይ እዩ?

ኣምላኽ ኣብኦም ይሰርሕ ከምዘሎኽ መረጋገጺ ክኸውን ዝኽእል እንታይ ኣሎ?

ኣብ መንፈሳውነትካ ዝኾነ ናይ ምዕባይ ምልክት ከምዘሎ ኮይኑ ይሰምዓካ?

ፍ.7. ኣብዛ ዋቕሲ እዚኣ ጳውሎስ ነቲ ኣብ ላዕሊ ብሓጎሱን ምስጋናን ጌሩ ብዛዕባ ሰብ ፊሊጲ ዝጠቐሶ ሓሳብ “ ቅኑሶ እዩ” ኢሉ ከረጋግጽ ከሎ ኢና ንርኢ። ነዚ መርትዖ ብኸመይ የብርሀ?

ጸጋ ኢሉ ጠቐሰዎ ዘሎ እንታይ እዩ?

ፍ.8. ንሰብ ፊሊጲ ዘለዎ ናፍቕት ዕምቕቱ ንምግላጽ ከም ምስክር ጌሩ ዝጸውዖ ንመን እዩ? ስለምንታይ?

ምንጪ ናይዚ ኣብ ላዕሊ ንሰብ ፊሊጲ ዘለዎ ናፍቕት (ፍቕሪ) እንታይ እዩ?

እቲ ፍቕሪ ክርስቶስ ንካልኦት ከነፍቅርን ፍቕርና ብቃል ይኹን ብተግባር ክንገልጽን ኣብ ውሽዋና ኮይኑ ይደፍኣናዶ?

ፍ.9. ሰብ ፊሊጲ ዘለዎም ፍቕሪ ጳውሎስ ጠዕምዎን ሪኢዎን እዩ። እዛ ፍቕሮም እዚኣ ብኸመይ ክትግቢ እዩ ዝጽልዩሎም? (ሕቶ መጽናዕቲ ለ ተመልከት)

“ፍልጠት” ክብል ከሎ ከመይ ማለቱ እዩ? “ምስትውዓል” ክብል ከሎኽ?

ፍ.10. ጳውሎስ ኣብዛ ዋቕሲ እዚኣ ናይ እቲ ኣብ ላዕሊ ጠቐሰዎ ዘሎ ፍቕሪ ምዕባይ ክልተ ውጽኢት ከምዘለዎ ይጠቅስ? እንታይ እንታይ እዩ?

“ንጹሃት” ክብል ከሎ እንታይ ማለቱ እዩ? “ኢንታ ዘይብሎም” ክብል ከሎኽ?

እቲ ተጠቒሱ ዘሎ ብህርያት ኣብ ኣመንቲ ክርኣየሉ ዝግብኦ ክሳብ መዓስ እዩ? ስለምንታይ?

ፍ.11. እዚ ንጹህን ኢንታ ዘይብሉን ባህርይ (ፍረ ጽድቂ) ብኸመይ ይመጽእ? ንምንታይ?

ፍ.12. ጳውሎስ “ከትፈልጡ እደሊ ኣለኹ” ዝበሎ ነገር እንታይ እዩ? ንምንታይ ከምኡ ኢሉ?

ፍ.13. ምክንያት ማእሰርቲ ጳውሎስ እንታይ እዩ?

እቲ ማእሰርቲኹ ብኸመይ መገዲ እዩ ንምስፋሕ ወንጌል ሰሪሑ?

ምእንቲ ክርስቶስ ተእሲሩ ከምዘሎ ወሪኡ እንታይ ዓይነት ሰባት ከይተረፉ እዮም ፈሊጦም? ካብዚ እንታይ ትርጉም?

ፍ.14. ብተወሳኺ ማእሰርቲ ጳውሎስ ንምንታይ ጠቐሙ? ብኸመይ? (ሕቶ መጽናዕቲ ሓ ተመልከት)

ንሰኻ ብትብዓት ብዛዕባ ክርስቶስ ከትዛረብ ከሎኻ ንካልኦት ምትብባዕ ከምዝኾነ ትፈልጥ ዶ?

ፍ.15. በቶም ኣብ ከባቢ ጳውሎስ ዝነበሩ ሰባት ክርስቶስ ብኸመይ ዓይነት ሃቐና እዩ ዝሰበኸ ኔሩ? (ጳውሎስ ብሰንኪ ማእሰርቲ ንካልኦት እናዞረ ወንጌል ኪሰብኸ ይኽእል ከምዘይነበረ ዘክር)

“ጥብቅና” ን “እተመደብኩ” ን ዝብላ ቃላት እንታይ የርእያኻ?

ፍ.17. እቶም ካልኦት ብሻራ (ብኸፋኦ) ንክርስቶስ ዝሰብከዎ ኣየኖት እዮም?

ንምንታይከ ይሰብከዎ ኣለዉ?

ፍ.18ሀ. እቲ ንጳውሎስ ኣዝዩ ዘገድሶ ነገር እንታይ እዩ? (ሕቶ መጽናዕቲ መ ተመልከት)

ንስኻኸ?

1. ተኻፋሊ ወንጌል ኮንካ ምስካልኦት ሓቢርካ ብምስራሕ ካብቲ በይንኻ ኮንካ እትሰርሖ ንላዕሊ ትብዓት ከምትረክብ ትፈልጥዶ?
2. ብሕብረት ኣብ ትሰርሓሉ እዋን ወንጌል ከብ ምስፋሕ ይኹን ኣካል ክርስቶስ ኣብ ምህናጽ ካልኦት ኣሕዋት ዘለዎም ጸጋ ከተለሊ ከምዝኽእለካ ትፈልጥዶ?
3. ተኻፋሊ ወንጌል ኮንካ ምስካልኦት ሓቢርካ ብምስራሕ ኣዝዮም ዝሓጉሱ ደጌታይ ምስፋሕ ወንጌል ከምንረክብ ዘክር።

መደምደምታ :

2 ሓድሕድ ምድግጋፍ

ዝንቡብ ክፍሊ : ፊሊ 1 :18ለ-30

ዕላማ : ንካልኦት ኣሕዋት ብጸሎት ክንድግፎምን ብኹሉ ንብረትና ንወንጌል ኣምላኽ ብቐዓት ክንከውን ከምዘሎና ንምፍላጥ።

መጽሓፍ ቅዱሳዊ ሓቂ : ካልኦት ምስእንጽሊን ዕቤት መንፈሳዊ ህይወቶም ምስ እንደሊን ህይወትንኣ ድማ ብወንጌል ኣምላኽ ምስ እንምራሕን ንካልኦት ኣመንቲ ምኽንያት ምትብባዕ ኢና ንኹሉም።

ዝጽናዕ ጥቕሲ : ፊሊ.1-18ለ-19

“ገና ክሕጎስ ውን እየ። ከመይ እዚ ኹሉ ብጸሎትኩምን ብረዲኤት መንፈስ የሱስ ክርስቶስን ንድሕነተይ ከምዝድግፈኒ እፈልጥ ኣለኹ።”

ሕቶ መጽናዕቲ :

ሀ. ጳውሎስ ንድሕነተይ ከምዝድግፈኒ እፈልጥ ኣለኹ ዝበሎም ክልተ ነገራት እንታይ እዮም? (1 :19)

ለ. እቶም ንጳውሎስ ሓዲኦም ከመርጽ ዘጨነቐዎ ክልተ ኣማራጺታት እንታይን እንታይን እዮም? (1 :21-24)

ሐ. ጳውሎስ ህይወት ሱብ ፊሊጲ ከመይ ክኸውን ከምዘለዎ እዩ ዝሕብር? (1 :27)

መ. ጳውሎስ ንመከራ ብኸመይ መገዲ እዩ ርእይዎ? (1 :29)

ዝርዝር መጽናዕቲ :

ፍ.18ለ.እዛ ካልኣይቲ ክፋል ናይዚ ጥቕሲ “ገናውን ክሕጎስ እየ።” ትብል እንታይ ተርእየካ?

ፍ.19. ጳውሎስ ኣብ መከራ ከሎ እዩ “ገና ዊን ክሕጎስ እየ” ዝበለ። ንቀጻሊ ክሓጥሶ ዝኸኣሎ ነገር እንታይ እዩ?

ጳውሎስ ንድሕነተይ ይድግፋ እዮም ዝበሎም ክልተ ነገራት እንታይን እንታይን እዮም? ኣብ ምንታይከ እዮም ዘድሕንዎ?

ብኸመይከ እዮም ዘድሕንዎ?

ነዚ ሓሳብ እዚ ምስ ሮሜ 8 :28 ብምንጽጻር እንታይ ክትብል ትኽእል? (ሕቶ መጽናዕቲ ሐ ተመልከት)

ፍ.20. “ብዓል ምሉእ ሃረርታን ተስፋን እየ” ክብል ከሎ እንታይ ማለቱ እዩ?

ፍ.21. ጳውሎስ ኣብ ሞንጎ ህይወትን ሞትን ዘለዎ ርድኢት ከመይ እዩ?

ፍ.22. ጳውሎስ ብህይወት ብምንባሩ ዘፍርዮ ፍረ እንታይ እዩ?

ጳውሎስ ካብቲ ዘለዎ ክልተ ኣማራጺታትን፡ሓዲኦም ንምምራጽ ዝተሸገረሉ ምኽንያት እንታይ እዩ?

ፍ.23. እዞም ክልተ ኣማራጺታት ብሓቂ ዘጨነቐ ድዮም? ክትመርጽ እንተዝወሃበካ ምተጨነቐካ ዶ? ንምንታይ?

ጳውሎስ እቲ “ዝሕሸኒ” ኢሉ ዝመረጸ ኣየናይ እዩ? ስለምንታይ? ናትካ ዝሓሸ ምርጫኽ ኣየናይ እዩ?

“እንተኾነ ግና ...” ብምባል እንደገና ብህይወት ምንባሩ ከዝሓሸ ምርጫ ጌሩ ዝወሰደሉ ምኽንያትከ እንታይ እዩ?

ብህይወት ምንባርካ ከም ዝሓሸ ምርጫኽ ትወስዶ እንተኾነካ ምኽንያትካ እንታይ እዩ?

ጳውሎስ ካብዘም ክልተ ኣማራጺታት ንሓዲኦም ንኸመርጽ ዝተጠቐመሉ መምዘኒ እንታይ እዩ? (ሕቶ መጽናዕቲ ለ ተመልከት)

ፍ.25. ጳውሎስ ከምዝጽንሕ ርግጽኛ ምኻኑ ይገልጽ. እቲ ምጽናዕኡ ንሰብ ፊሊጲ እንታይ ጥቕሚ ይህቦም?

እስኻ ኣብዛ ምድሪ እዚኣ ብህይወት ምንባርካ ንካልኦት መንፈሳዊ ህይወቶም ከዓብዩ ትጠቅምዶ?

ፍ.26. ጳውሎስ ብህይወት ጸኒሑ ምስ ሰብ ፊሊጲ ምኻን (ምርካብ) ንሰብ ፊሊጲ ዝህቦም ተወሳኺ ጥቕሚ እንታይ እዩ? (ኣብዚ ሓሳብ እዚ ጳውሎስ ካብ ቤት ማእሰርቲ ተፈቲሑ ምስ ሰብ ፊሊጲ ናይ ምኻን ተስፋ ከምዘለዎ እዩ ዝገልጽ)

ፍ.27. ጳውሎስ ካብ ቤት ማእሰርቲ ተፈቲሑ ምስ ሰብ ፊሊጲ ይራኽብ ወይ ካብ ቤት ማእሰርቲ ኣይፈታሕ ብዛዕብኦም ከሰምዖ ዘለዎ ባህሪ እንታይ እዩ?

“ጸኒዕኩም” “ሓደ መንፈስ” “ሓደ ልቢ (ነፍሲ)” “ ምግዳል” ዝብሉ ቃላት እንታይ የርእዩኻ?

ነዚ ኣብ ላዕሊ ተጥቂሱ ዘሎ ባህሪ ብቁዓት ንክኾኑኺ እንታይ ክገብሩ ይሓቱም?

ንስኻ ምስ ካልኦት ኣሓትን ኣሕዋትን ብሓደ መንፈስ ፡ ብሓደ ልቢ ጸኒዕካ ንወንጌል ትጋደለሉ ዶ? (ሕቶ መጽናዕቲ ሐ ተመልከት)

ፍ.28. ጳውሎስ በቶም ዝቃወሙኹም (ኣይሁድ ኮነ ኣህዛብ) ኣይትሰንብዱ ይብሉም። እዚ ከምዚ ዝበለ ምቅዋም ዝበጽሖም ዘሎ ናይምንታይ ምኻንዎት ምኻኑ እዩ ዘብርህ? (ሰለስተ ነጥቢ ጥቕስ)

ፍ.29. ጸጋ ኣምላኽ ንምንታይን ንምንታይን ከምዝውሃበና እዩ ጳውሎስ ዝገስጽ?

እዚ ተጠቒሱ ዘሎ መከራ ብምንታይ ምኻንዎት ዝመጸ እዩ?

ብሰንኪ ክርስቶስ ዝመጸካ መከራ ከምክቡር ነገር ዶ ትቕበሉ? (ግብ 5 :41)

ፍ.30. ንሰብ ፊሊጲ መከራ ይበጽሖም ዶ ኔሩ? ከመይ ዝበለ መከራ እዩ ኔሩ? (ምስ ናይ ጳውሎስ ኣነጻጽሮ)

ሰብ ፊሊጲ መከራ ምስበጽሖም እቲ ቅድሚሕጂ ኣብ ጳውሎስ ዝረኣይዎ መከራ እንታይ ከጥቕሞም ይኸእል ትብል?

ንዓኻ መከራ ምስዝበጽሓካ ሰባት ንዕኡ ርእዮም ኣብ ወንጌል ኣምላኽ ክጽንቡ ትብዓት ንኸረኽቡ ይሕግዞም ዶ?

ንስኻኸ?

1. ንካልኦት ንክይተበረታትዎን ንክይትድግፍን ዕንቅፋት ዝኾነካ ነገር እንታይ እዩ? ወይ ንክድግፍ ኮነ ንክበረታትዎ ብቐዕ ኣይኮንኩን ኢልካ ትሓሰብ ዶ? (ኣምላኽ ከምዝድግፍን ከምዘኸእልን ዝክር)
2. ንካልኦት ኣሕዋተይ ብኸመይ መገዲ ጌረ እየ ዝድግፎም ዝብል ሕቶ ኣለካ ዶ? ብመሰረት እዚ ዝተምሃርካዮ ትምህርቲ በዘም ዝሰዕሱ መገድታት ክንድግፍ ከምእንኸእል ዘክር :
  - **ንካልኦት ብምጽላይ** - ኣሕዋትካ ብጸሎት ከምእትድግፎም ምንጋር የበራትዎም : ኣምላኽ ድማ ንጸሎትካ ተጥቂሙ ኣብኦም ሰርሑ ይሰርሕ።
  - **ንናይ ካልኦት ሰናይ ነገር ብምጽዓት** - ኣሕዋትካ ንረብሓኻ ኢልካ ዘይኮነ : ኣብኦም ሰናይ ነገር ንምግባር ክትጽዕር ከሎኻ ክርእዩ ከለዉ ኣዝዮም እዮም ዝበራትዎ።
  - **ንወንጌል ኣምላኽ እሙን ኮንካ ብምንባር** - ብሓቂ ንኣምላኽ እሙን ኮንካ ክትነብር ከሎኻ ካልኦት ንዓኻ ብምርኣይ ንኣምላኽ ከገልግሉ የበራትዎም።
  - **ንወንጌል ኣምላኽ ጽኑዕ ኮንካ ብምንባር (ኣብ ጊዜ መክራ)** - ዘጋጠመ መክራ የጋጥም ንኣምላኽ እሙን ኮንካ ምስእትጸንዕ ካልኦት ብኣርኣዮኻ ይበራትዎ።
3. ንካልኦት ኣሕዋት ኣብ ምድጋፍን ምብርታዕን ትውሓድ ትብዛሕ ዋጋ ምኽፋል ከምዘሎ ትፈልጥዶ? ንገለ ውሑዳት ዘተባብዓ ቃላት ወይ ውን ምወቕ ሰላምታን ፍሕሽው ገጽን ብምሃብ ክኸውን ከሎ ንገለ ድማ ብዙሕ ጊዜ : ንዋት ከምኡ ውን ምውፋይ ክሓትት ይኸእል እዩ። ነዚ ንምኽፋል ድሉው ዲኻ?

መደምደምታ :

3 ብሓደ ሓሳብ ምንባር

ዝንቡብ ጥቕሲ : ፊሊ.2 :1-11

ዕላማ : ንክርስቶስ ብምምሳልን ኣርኣያኡ ብምስዓብን ዘሎና ሕብረትን ሓድነትን ክነበራትዎ ከምዝግብኣና ንምፍላጥ።

መጽሓፍ ቅዱሳዊ ሓቂ : ከምናይ ክርስቶስ ትሕትና : ንርእስይ ይጥዓመኒ ዘይምባል : ነፍሰኻ በጃ ክዛብ ምሕላፍ ምፍቃርን : ብምሉእ ፍቓድኻ ንኣምላኽ ምእዛዝን ዝመሰሉ ነገራት ኣመንቲ ኣብ ማሕበር (ቤተክርስቲያን) ንዘለዎም ሓድነት የዕብዮ እዩ።

ዝጽናዕ ጥቕሲ : ፊሊ. 2 :5

“ እቲ እቲ ኣብ ክርስቶስ ዝነበረ ኣተሓሳስባ ኣባኻትኩም ይሃሉ”

ሕቶ መጽናዕቲ :

- ሀ. እተን ኣርባዕተ ብዛዕባ ሓድነት ዝጠቐሳ ዘለዋ ሓረጎት እንታይን እንታይን እየን? (2 :2)
- ለ. ክርስትያናት ንኻልኦት ብኸመይ ኣረኣእያ ክርእይዎም ኣለዎም ? (2 :3)
- ሐ. እቲ ብዛዕባ ክርስቶስ ተገሊጹ ዘሎ ክልተ መልክዓት እንታይን እንታይን እየን?
- መ. የሱስ ትሕትንኡ ብኸመይ ገሊጹ? (2 :8)
- ረ. ብሰንኪ ትሕት ምባሉ ኣምላኽ ንክርስቶስ እንታይ ሂብዎ? (2 :9)

ዝርዝር መጽናዕቲ :

ፍ.1. ሃዋርያ ጳውሎስ ብዛዕባ ናይ ሕብረት ኣመንቲ መርትዖ ክዝርዝር ከሎ ሰብ ፊሊጲ ኮነ ዝኾነ ኣመንቲ ናይ ክርስቶስ ብምኻናም ዝረኽብዎ ነገራት እንታይ እየዎም?

ናይ ክርስቶስ ብምኻንኻ ምትብባዕ ብኸመይ እዩ ዝርከብ?

ብፍቕሪ (ብፍቕሩ) ምጽንናዕኻ ንሕብረት ብኸመይ ይጠቅም?

ምስ መንፈስቅዱስ ሕብረት ምግባርክ ንሓድነትና ብኸመይ ይጠቅም?

ለውሃትን ርሕራሔንክ ንሓድነት ብኸመይ ይተቅም?

ጳውሎስ ነዞም ነገራት እዚኦቶም “እንተደኢ...” ብምባል እዩ ጠቐሰዎም። እዚ ማለቱ እዞም ነገራት እዚኦቶም ኣብ ሰብ ፊሊጲ ምህላዎምን ዘይምህላዎምን ናይ ምጥርጣር ሓሳብ የስምዕዶ? ወይስ ከመይ ማለቱ እዩ?

እዚ ብኸምኡ ዝረኽብካዮ ፍቕሪ ኣምላኽ ንካልኦት ለውሃትን ርሕራሔን ክተርኢ ይርኽካዶ?

ፍ.2. ኣብ ቤተክርስቲያን ሓድነት ኣገዳሲ ነገር ብምኻኑ ጳውሎስ ሰብ ፊሊጲ ሓድነቶም ብምዕባይ ሓጎሱ ከምዝምልኡ እዩ ሓቢሩ ነዚ ሓድነት ብኸመይ መገዲ ክፍጽዎም እዩ ዝሕብሮም? (ሕቶ መጽናዕቲ ሐ ተመልከት)

ነዘን ኣርባዕተ ሓረጎት መግለጺ ሓድነት ኣብርሃየን።

ኣብ ቤተክርስቲያንኻ (ሕብረትኻ) ብኸመይ መገዲ ኢኻ ኣብ ሓድነት ኣበርክቶ ትገብር?

ፍ.3. እተን ክልተ ነገራት ጳውሎስ ንሱብ ፊሊጲ ከይገብርዎን ዝእዝዞም ንሕብረት ዘበላሸዋ እንታይ እየን? ግለጸን።

እተን ክልተ ነገራት ጳውሎስ ንሱብ ፊሊጲ ከገብርዎን ዝእዝዞም ንሕብረት ዝጠቓማኹ እንታይ እየን? ግለጸን። (ሕቶ መጽናዕቲ ለ ተመልከት)

ንኻልኦት ኣሕዋት ብኸመይ ትርእዮም?

ፍ.4. ኣብዛ ጥቕሲ እዚ እጳውሎስ ተወሳኺ ኣብ ካልኦት ዘለና ኣረኣእያ ከመይ ክኸውን ከምዘለዎ እዩ ዝሕብር? ኣብርሃዮ። (ሉቃ 10 ፡25-37)

ፍ.5. እዚ ኣብ ላዕሊ ካብ ፍቕዲ 2-4 ተጠቒሱ ዘሎ ንምፍጻም ኣተሓሳስባ መን ክስዕቡ ከምዘለዎም እዩ ዝሕብር?

ኣተሓሳስባኹ ከም ክርስቶስ ድዩ? ብኸመይ?

ፍ.6. እቲ ናይ ክርስቶስ ቀዳማይ መልክዕ እንታይ እዩ? (ሕቶ መጽናዕቲ ሐ ተመልከት)

“መልክዕ” ክብል ከሎ እንታይ ማለቱ እዩ? (“ባህሪ” ፡ ኣብ ሓ.ት. መጽሓፍ ቅዱስ)

“ከም ምምንዛዕ ኣይቆጸሮን” ዝብል ሓሳብ ኣብርሃዮ።

ፍ.7. እቲ ክርስቶስ ዝመሰሎ (ዝወሰደ) ካልእ መልክዕ እንታይ እዩ? (ሕቶ መጽናዕቲ መ ተመልከት)

እዚ መልክዕ እዚ ብምውሳድ ንርእሱ ባዶ ዝገበረ (ዘሕሰረ/ ዘድከየ) ብናይ መን ፍቃድ እዩ? ስለምንታይ ከ ከምኡ ጌሩ?

የሱስ ክርስቶስ ብስጋ ተገሊጹ ኣብ ዝነበረሉ ጊዜ ኣምላኽነቱን ሰብነቱን ብኸመይ ትገልጽ?

ፍ.8. ክርስቶስ ከምሰብ ኮይኑ ምስተገልጸ ንርእሱ ኣትሒቱ ደኣ እምበር ገዛኢ ኮይኑ ኣይተመለሰን። ንርእሱ ዘትሓተ ብኸመይ እዩ?

ሞት ንክርስቶስ ከመይ ዓይነት እዩ ኔሩ? እዚ ዓይነት ሞትከ ካብ ካልእ ዓይነት ሞት እንታይ ይፈልዮ? (ዘፃ21 ፡22-23)

እዚ ናይ መስቀል ሞት ደቂሰባት ብኸመይ ይርእይዎ? (1ቆሮ 1.18-25) ስለምንታይ?

የሱስ ንፍቕሩ ብትሕትናን ብፍቓዱ በጃ ሓዋኢን ብምሕላፍን ገሊጽዎ። እዚ ሓሳብ እዚ ኣባኹ ንክህሉ ንኻልኦት ዘሎካ ፍቕሪ ብኸመይ ዝበለ ትሕትና ትገልጽ?

ፍ.9. ብሰንኪ እዚ ትሕትና እዚ ኣምላኽ ንየሱስ እንታይ ሂብዎ? (ሕቶ መጽናዕቲ ረ ተመልከት)

ፍ.10. ኣምላኽ ንምንታይ እዩ ንየሱስ ልዕሊ ኩሉ ዝኾነ ስም ዝሃቦ?

ኩሉ ፍጥረት (ኣብ ሰማይ ፡ ኣብ ምድሪ ፡ ኣብ ትሕቲ ምድሪ) ክብል ኩሉ ንመን የጠቓልል? ዘርዝሮም።

ከምዚ ዝበለ ናይ ኩሉ ፍጥረት ብርኪ ንክርስቶስ ምንብርካኽ መዓስ እዩ ዝኾነውን?

ፍ.11. የሱስ ክቡር ስም ዝተዋህበሉ ካልኣይ ምኽንያት እንታይ እዩ?

“ልሳን ዘበለ” ክብል ኩሉኽ ንመን የመልክት? መዓስ እዩ’ኽ ዝፍጽም?

እዚ ምእማን እዚ ምስቲ ዘድሕን ምእማን ኣብ ሮሜ 10.10 ዘሉ እንታይ እዩ ፍልልዩ?

እዚ ዓለምላኽ ምእማን ጎይትነት ክርስቶስ እዚ ነቲ ንክርስቶስ ልዑል ስም ዝሃቦ ኣምላኽ የኽብሮ እዩ። ኩሉ ፍጡር ድማ ንኽብሪ ኣምላኽ እዩ ተፈጢሩ ንሱኽ ‘ውን ጐይትነት ክርስቶስ ክትእመን ኩሉኽ ንኣምላኽ ከምተኽብሮ ሕብረት ማሕበርካ ከምተበርትዕን ትፈልጥ’ ዶ?

ንስኽኽ?

1. ንምዕባይ ኣካል ክርስቶስ እቲ ክትገብሮ ዝግብኣካ ኣበርክቶ ኣብ ቤተ-ክርስቲያን ትገብሮ ‘ዶ?
2. “ንዓይ ይጥዓመኒ” ዝብል ሓሳብ ንቤተ-ክርስቲያን የዕኑ እዩ። ትሕትና ግና ይሃንጽ። ትሕትና ማለት ግን ትሑትነት ማለት ኣይኮነን። ኩሉ ኣማኒ ኣብ ኣካል ክርስቶስ ክቡርን ኣገዳስን። ነዚ ኣካል እዚ ኣብ ምህናጽ “ንርእሰይ ይጥዓመኒ” ከይበልካ ንረብሓ ካልኦት ብምቕዳም ትሰርሕ’ዶ?
3. ኣርኣያ ክርስቶስ ንምስዓብ እዞም ፡-
  - “ንርእሰይ ይጥዓመኒ” ካብ ዝብል ኣተሓሳስባ ትዕቕብ’ዶ?
  - ንረብሓ ካልኦት ብምቕዳም ይዓዩ’ዶ?
  - ብትሕትና ብምምልላስ ንኻልኦት ካብ ርእሰኽ ኣብሊጽካ’ዶ ትርእዮም?
  - ዘለውኽ ዕድላት ንክትግልገል ዘይኮነስ ንካልኦት ከተገልግል ክትጥቀመሉ’ዶ ትጽዕር?
  - ንኣምላኽ ብመሉእ ፍቓድካ ዶ ትእዘዞ?
  - ንረብሓ ካልኦት ክትብል ንመስልካ ትሓድግ’ዶ?

ካብዚኦም ነቶም ዝጎደሉኽ ርእኺ ኣምላኽ ክረድኣካን ቦቲ ነገር እቲ ክልውጠካን ጸሊ።

መደምደምታ

4. ክርስቲያናዊ ባህሪ

ዝንቡብ ክፍሊ : ፊሊ.2.12-30

ዓላማ : ህይወትና ንክርስቶስ ዝወፈየት ከምዝኾነት ብኩሉ ጉዕዞ ህይወትና ክንርእያን ከነንጸባርቕን ከምዘሎና ምፍላጥ።

መጽሓፍ ቅዱሳዊ ሓቂ : ገዛእ ርእሱ ንክርስቶስ ዝወፈየ ሰብ ብኩሉ ህይወቱ ንክርስቶስ ብምንባር ንውሳኔኡ የንጸባርቕ።

ዝጽናዕ ጥቕሲ : ፊሊ.2.15

“ከምቲ ከዋኸብቲ ኣብ ዓለም ዘብርሁ ንስኽትኩም ከኣ ኣብ ማእከል እዚ ቄናንን ጠዋይን ወለዶ እዚ ኢንታ ዘይብሎምን ንጹሓትን ኣበር ዘይብሎምን ውሉድ ኣምላኽ ከኣንኩም ኣብርሁ። ”

ሕቶ መጽናዕቲ :

ሀ. “ናይ ገዛእ ርእሱም ድሕነት ስርሑ” (“ንምድሓንኩም ፈጽሙ”) ክብል ከሎ እንታይ ማለት እዩ?

ለ. መግለጺ ውሉድ ኣምላኽ ከመይ ዓይነት ባህሪታት እዩ? (2.15)

ሐ. ጢሞቴዎስ ንጥቕሚ መን እዩ ዝገደስ ኔሩ? (2.21)

መ. ሰብ ፊሊጲ ንምንታይ እዮም ንኤጳፍሮዲሮስ ክኸብርዎ ዘለዎም? (2.29-30)

ዝርዝር መጽናዕቲ

ንድሕነትካ ምንባር (ፊሊ 2.12-13)

ፍ.12. ጳውሎስ ንሰብ ፊሊጲ ዘለዎ ፍቕሪ ብኸመይ ገሊጽዎ? ንሕናኽ ንካልኦት ከምዚ ዝዓይነቱ ፍቕሪ ኣሎና ዶ?

ጳውሎስ ንሰብ ፊሊጲ እዙዛት ብምኽላፍም ከመስግኖም ከሎ ኢና ንርእዚ። መዓስ መዓስ እዮም እዙዛት ዝነበሩ?

ጳውሎስ “ንምድሓንኩም ፈጽሙ” (ንናይ ገዛእ ርእሱም ድሕነት ስርሑ) ክብል ከሎ እንታይ ማለቱ እዩ? ምድሓንና ዶ ብግብሪ እዩ : ወይ ውን ንሕና ዲና ንፍጽሞ? (ሕቶ መጽናዕቲ ሀ. ተመልከት)

ብፍርሃትን ብራዕድን ምንባር እንታይ ማለት እዩ? ንምንታይ ከ ከምኡ ክንነብር ይግብኣና?

ፍ.13. ኣምላኽ ኣብ ልዕሊ ደቄ ድሌትን ግብርን ይገብር ክብል ከሎ እንታይ ማለት እዩ?

እዚ ተግባር እዚ ኣምላኽ ኣብ ልዕሊ ውሉዳቱ ዝገብረሉ ምክንያት እንታይ እዩ?

ከም ውሉድ ኣምላኽ ኮንካ ምንባር (2.14-18)

ፍ.14. ጳውሎስ ንሰብ ፊሊጲ ዝኾነ ነገር ክገብሩ ከለዉ ብኸመይን ብኸመይን ክገብርዎ ከምዘይብሎም ይሕብሮም?

ምጉርምራም እንታይ ማለት እዩ? እንታይ ከ የስዕብ? ምትህልላኽ (ውልውል) ከ እንታይ ማለት እዩ?

ፍ.15. እዚ ኣብ ፍቕዲ 14 ተጥቂሱ ዘሎ ግዘይምጉርምራምን ብዘይምትህልላኽን (ብዘይውልውልን) ምንባር እንታይ ክርስቲያናዊ ናህሪ የስዕብ?

“መንቅብ (ኢ.ንታ) ዘይብሎም” እንታይ ማለት እዩ? “ንጹሃት” እንታይ ማለት እዩ? “ኣበር ዘይብሎም ከ እንታይ ማለት እዩ?

ነዚ ኣምላኻዊ ባህሪ እዚኹ ኣብ ከመይ ዝበለ ወለዶ እዮም ከም ከዋኽብቲ (ብርሃናት) ዘብርሁ ኮይኖም ከነብሩ ዝሕብር ዘሎ? ነዚ ስእላዊ መግለጺ ኣብርሃኖ።

ንስኻኹ ብኸመይ መገዲ ኢኻ ኣብዚ ጠዋይን ቂናንን ወሎዶ ከም ከዋኽብቲ ኮንካ ተብርህ ዘሎኻ?

ፍ.16. ሰብ ፊሊጲ መንቅብ ዘይብሎም ፡ ንጹሃትን ኣበር ዘይብሎምን ኮይኖም ከም ከዋኽብቲ ከብርሁ ዝኸእሉ ብኸመይ ምኃኑ እዩ ጳውሎስ ዝሕብር ዘሎ?

እቲ ህይወት ዝህብ ቃል ተባሂሉ ተጽሒፉ ዘሎ ኣየናይ እዩ?

ሰብ ፊሊጲ ብኣምላኻዊ ባህሪ ተግጢኹም ንጳውሎስ ንምንታይ ይጥቅም?

ጳውሎስ ኣብ ህይወት ሰብ ፊሊጲ ዘገልግሎ ዝነበረ ኣገልግሎት ብጉያን ብጻዕሪን ምንባሩ ይሕብር። ነቲ ጉይኡንጻዕሩን ከተብርህ ፈትን።

ንስኻኹ ኣብ ኣገልግሎትካ ከሳብ ከንደይ ይጎይይን ትጽዕርን ኣሎኻ።

ፍ.17. ጳውሎስ ሕጉስ እዩ (ባህ ይብለኒ) ፡ ተሳተፍቲ ሓገስይ ብምኃንኩምውን ባህ ይብለኒ ዝበለ ንምንታይ እዩ?

ጳውሎስ ንህይወቱ ከም መስዋእቲ ጌሩ ካብ ብሉይ ኪዳን ስእላዊ መግለጺ ተጠቒሙ ይገልጽ ኣሎ። እዚ ምፍሳስ ደም (መስዋእቲ) ነየናይ የመልከት? ኣበይ እዩኹ ዝስውኦ?

እዚ መስዋእትን ኣገልግሎትን ናይ ሰብ ፊሊጲ ናይ ምንታይ መስዋእትን ኣገልግሎትን እዩ? ነየናይከ ዘመልከት ይመስለካ?

ሰብ ፊሊጲ ናይ እምነቶም መስዋእትን ኣገልግሎትን ይፍጽሙ ምህላዎም ብምግላጽ ከም ካህናት ኣብ ግቡእ ኣገልግሎቶም ዝርከቡ ጌሩ እዩ ጳውሎስ ዝገልጽዎ ዘሎ። ንስኻኹ ከም ካህን ኣምላኽ ኮንካ ግቡእ ናይ እምነት መስዋእትኻን ኣገልግሎትካን ትፍጽም’ ዶ ኣሎኻ?

ፍ.18. ኣብዚ ፍቕዲ እዚ ጳውሎስ ንሰብ ፊሊጲ እንታይ እዩ ዝሓቶም ዘሎ?

ፍ.19. ጳውሎስ ንጢሞቴዎስ ናብ ሰብ ፊሊጲ ዝሰዶ ዘሎ ምኽንያት እንታይ እዩ?

ፍ.20. ጳውሎስ ንጢሞቴዎስ ክልእኮ ዝሓረየሉ ምኽንያት እንታይ እዩ?

ባህርያት ጢሞቴዎስ ምስቲ ጳውሎስ ኣብ ምዕ.2.3-4 ዘሎ ሞዴል ይመሳሰል’ ዶ? ነዚ ሞዴል እዚ ንምስዓብ ትጽዕር’ ዶ?

ፍ.21. ኣብዚ ጥቅሲ እዚ ጳውሎስ ምስ ጢሞቴዎስ ኣነጻጸሩ እቶም ጥቕሚ ርእሶም እምበር ብናይ የሱስ ክርስቶስ ዘይገደሱ ዝበሉም (ኩላቶም) እየኖት የመልከት ትብል?

ነዚ ምንጽጻር ናይ ጢሞቴዎስን እቶም ካልኦትን መሰረት ጌርካ ጢሞቴዎስ ንጥቕሚ መን እዩ ዝገደሰ ነሩ? (ሕቶ መጽናዕቲ ሕ ተመልከት) ።

ፍ.22. ኣብ ሰብ ፊሊጲ ግሁድ (ፍሉጥ) ዝነበረ ባህሪ ጢሞቴዎስ ከመይ ዝበለ እዩ? ኣብርሃኖ።

ፍ.23. ሕ. ጳውሎስ ኩነታተይ ርእየ ብቐልጡፍ ከሰዶ እየ ዝብሉ ዘሉ ነየናይ ኩነታት እዩ?

ፍ.24. ተስፋ ናይ ጳውሎስ እንታይ እዩ? ኣበይ ከ ዝተሞርኮሰ እዩ?

ፍ.25. ጳውሎስ ነቲ መሊሰ ናባኻትኩም ከሰዶ ግዲ ኮይኑኒ ዝበሉ ኤጳፍሮዲጦስ ከመይ ጌሩ እዩ ገሊጽዎ ዘሉ? ሓደ ብሓደ ኣብርሃኖም።

ፍ.26. ጳውሎስ ንኤጳፍሮዲጦስ ከሰዶ ግዲ ዝኾነሉ ምኽንያት እንታይ እዩ?

ፍ.27. ሕማም ኤጳፍሮዲጦስ ኣብ ከመይ ዝበለ ደረጃ ዝበጽሐ እዩ ነሩ?

ጳውሎስ ምኽንያት ምሕዋይ ኤጳፍራዲጦስ ብኸመይ እዩ ገሊጽዎ?

ሓዘን ኣብ ልዕሊ ሓዘን ክብል ከሉ ከመይ ማለቱ እዩ?

ፍ.28. ስለዚ ንኤጳፍሮዲጦስ ቀልጢፋ ዝሰዶ ዘሉ ምኽንያት እንታይ እዩ?

ፍ.29. ንኤጳፍሮዲጦስ ብኸመይ ክቕበልዎ እዩ ዝሕብሮም?

ንኸም በዓል ኤጳፍሮዲጦስ ዝመሰሉ ሰባትከ ሰብ ፊሊጲ እንታይ ክገብሩሉም እዩ ዝምሕጸን ዘሉ? ንስኻኽ ነቶም ብምሉእ ተወፋይነቶምን መስዋእቶምን ሰለ ጎይታ ኢሉም ዘገልገሉኻ ከምኡ ትገብር'ዶ?

ፍ.30. ብኸመይ እዩ ኤጳፍሮዲጦስ ካብ ሰብ ፊሊጲ ብኣክብሮት ክግለጽ ብቐፅ ዝኾነ? (ሕቶ መጽናዕቲ መ ተመልከት)

ንስኻኸ?

1. ብዛዕባ ባህሪኽ እስኪ ሕሰብ። እንታይ ትብል ፡ እንታይ ከ ትገብር? እሙን ክርስቲያን ኩንካ' ዶ ትመላለስ ኣሎኻ? ኣብዚ ቁናንን ጠዋይን ወለዶ ከም ኮኹብ ዘብርህ ክርስቲያን ኩንካ' ዶ ትመላለስ ኣለኻ?
2. ኣምላኽ ከምቲ ሰናይ ፍቓዱ ኣባኻ ድሌትን ግብርን ይገብር እዩ። ንስኻ' ኽ ፍቓድካ ትህቦ' ዶ?
3. ጳውሎስ ንጢሞቴዎስ ኣሚኑ ንዓቢ ሰራሕ ክልእኮ ከሎ ኢና ንርኢ። ሰባይ ከ ንዓኻ ከምኡ ዕዮ ክሳብ ምሃብ ብኣኻ ይተኣማመኑ ዶ?
4. ኤጳፍሮዲጦስ ነፍሱ ቀቢጹ ምእንቲ ዕዮ ክርስቶስ ክሳዕ ሞት ቀሪቡ ኔሩ። ንስኻ' ኽ ከምኡ ጌርካ ጊዜኻ ፡ ገንዘብካ ፡ ክእለትካን ዓቕምኻን ንምስዋእ ድሉው ኩንካ' ዶ ትዓዩ?
5. ኣብዚ ትምህርቲ እዚ ሰለስተ ክርስቲያናዊ ሞዴል ዘለዎም ሰባት (ጳውሎስ ፡ ጢሞቴዎስ ፡ ኤጳፍሮዲጦስ) ርኢና። ሰለስቲኦም ከም ክርስቶስ ብትሕትናን ንነፍሰኻ በጃ ብምሕላፍን እዮም ዘገልግሉ። ንስኻ' ኽ ንኣርኣደኦም ትስዕብ ዶ?

መደምደምታ

5. እሙን አገልጋሊ

ዝንበበ ክፍሊ : ፊሊ.3.1-21

ዕለማ : ንክርስቶስ እሙናት ኩንና ምግልጋል ቀዳምነት ከንህቦ ከምዘሎና ንምፍላጥ።

መስጽሐፍ ቅዱሳዊ ሓቂ : ወላ'ኳ ክርስትያናት ናብ ፍጽምና ዝበጽሑ መንግስተሰማይ ምስኣተዉ እንተኾነ ፡ ኣብዛ ምድሪ እዚኣ እንከለዉ ንክርስቶስ ምግልጋል እቲ ኣብ ህይወቶም ቀዳምነት ክውሃቦ ዘለዎ ነገር እዩ።

ዝጽናዕ ጥቕሲ : ፊሊ.3.10-11 " ከምኡ ኾነ (እቲ ኣነ ዝደልዮ) ንክርስቶስን ንሓይሊ ትንሳኤኡን ክፈክጥ ኢሊ ኣብ ስቓዩ ክካፈል ፡ ብሞቱ ከመስሎ እም ኣብ ትንሳኤ ሙታን ገለ ምስታፍ እንተኾነኣልኩ ኢሊ እዩ።"

ሕቶ መጽናዕቲ :

ሀ. ጳውሎስ እቲ መዘና ዘይብሉ ነገር ዝብሎ እንታይ እዩ? (3.8)

ለ. እቲ ብኣምላኽ ተዳልዩ ዘሎ ዓበቢ ዓወት ናይ ሰማይ ጽውዓ ኣምላኽ ብክርስቶስ የሱስ እንታይ እዩ?

ሐ. መወዳእታ ናይቶም ጸላእቲ መስቀል እንታይ እዩ?

መ. ዜግነት ናይ ክርስቲያን ኣበይ እዩ?

ዝርዝር መጽናዕቲ :

ፍ.1. ጳውሎስ ንሱብ ፊሊጲ ብመን ክሕጎሉ እዩ ዚነግሮም ዘሎ?

ፍ.2. ኣብ ፍቕዲ ሓደ ጳውሎስ ፡ ብዛዕባ እዚ ከም ብሓድሽ ክጽሕፈልኩም ንዓይ ኣይጽልኣንን እዩ ፡ ንዓኸትኩም ከኣ ንረብሓኹም እዩ ፡ ዝበሎ ካብ ፍቕዲ ክልተ ጀግሩ ክዝርዝሮም ንርኢ። ኣብዛ ፍቕዲ እዚኣ ዝጠቐሰሎም እንታይ እዩ?

እቶም ሰብ ፊሊጲ ከጥንቀቑሎም ዘለዎም ኣኽላባትን ገበርቲ እከይን ዝበሎም ሰባት መን እዮም?

ፍ.3. እቶም ሰብ ግዝረትን ብዓል ጳውሎስን ማለት ብመንፈስ ኣምላኽ ዝሰግዱ (ዘገልግሉ) እንታይ ፍልልዮም?

ፍ.4-6. ጳውሎስ ከንምክሓሉ ዘሎና ክርስቶስ ጥራይ ምኃኡ እዩ ዝገልጽ። እንተኾነ ግና ሰብ ግዝረት ቦቲ ግዳማዊ ሰርዓት ብምምክሖም ንሱውን ከምኡም ከምክሓሉ ዘኽእልዎ ነገራት እንታይ እንታይ እዮም?

ምስ ሰብ ግዝረት ብኸምዚ ምውድዳሩ ከመይ ትርእዮ?

ፍ.7. ጳውሎስ ነቲ ብውልድነት ዝረኸቦን ባዕሉ ዝበጽሖን ባህርያት (3.5-6) ቅድም ከም ረብሓ ዝነበረ ሕጂ ከም ክሳራ ጌሩ ክቆጽሮ ዝገበሮ እንታይ እዩ?

ፍ.8. ኣብዚ ፍቕዲ እዚ ጳውሎስ ደጊሙ ነቲ ከም ክሳራ ጌሩ ዝቆጽሮ ከብርሆ ከሎ ምእንቲ እንታይ እዩ ከም ክሳራ ዝቆጽሮ? (ሕቶ መጽናዕቲ ሓ ተመልከት)

ምእንቲ መዘና ዘይብሉ ፍልጠት ናይቲ ጎይታኡ ዝኾነ ክርስቶስ ንኹሉ እቲ ኣብ ፍቕዲ 5ን 6 ዝተጠቐሰ ረብሓ ዝነበረ ከም እንታይን እንታይን ጌሩ እዩ ዝርእዮን ዝቆጽሮን ኔሩ? ስለስተ ነገራት ጥቕስ ፡ ኣብርሃዮም ድማ።

ፍ.9. ጳውሎስ ኣብዚ ጥቕሲ እዚ ከንደይ ዓይነት ጽድቂ ገሊጹ ኣሎ? ብኸመይ ከ ይርከቡ።

እቲ ንሱ ዝደልዮ ዘሎ ዓይነት ጽድቂ'ኸ ኣየናይ እዩ? ንምንታይ ከ ንዕኡ መሪሖ?

ፍ.10. ጳውሎስ እቲ ኣብሊጹ ዝደልዮ ነገር እንታይ እዩ? ኣርባዕተ ነጥብታት ጥቕስ።

ንክርስቶስ ምፍላጥ እንታይ ማለት እዩ?

ንስልጣን ትንሳኤኡ ምፍላጥ (ምልምማድ) እንታይ ማለት እዩ?

ኣብ ሰቓዩ ምክፋል እንታይ ማለት እዩ?

ብሞቱ ንዕኡ ምምሳል እንታይ ማለት እዩ?

ፍ.11. “ገለ ... እንተከኣልኩ...” ዝብል ናይ ምጥርጣር ነገር ዘርኢ'ዶ ይመስል ወይስ ከመይ ማለቱ እዩ?

እቲ ኣብ ትንሳኤ ሙታን ምስታይ እንታይ ማለት እዩ? ብኸመይ እዩ ኸ ዝርከብ?

ፍ.12. ጳውሎስ ምስቲ ኩሉ ትግሃቱ ንኣምላኽ ምጽዓቱን ነቲ ፍጽምና ከምዘይረኽቦ እዩ ዝእመን ዘሎ። ሓደ ኣማኒ ነዚ ንክረከብ ዝጽዕት ክሳብ መዓስ እዩ?

ጳውሎስ ደኣ እቲ ኩሉ ጽዓቱን ንክርስቶስ ንምፍላጥ ምድላዩን ናብ ፍጽምና ዘብጽሖ'ዶ ይመስለካ ? እዚ ኩሉ ምጽዓሩ ንምንታይ እዩ?

ፍ.13. ኣብዚ ጥቕሲ እዚ “ኣሕዋተይ ኢሉ ጠቐሱ ደጊሙ ዝእመኖ ዘሎ ነገር እንታይ እዩ? ንምንታይ ደጊሙ ይእመን ኣሎ ኢልካ ትግምት?

ጳውሎስ እዚ ተኣማኒ “ሓደ ነገር ደኣ ኣሎ ...” ብምባል እቲ ንሱ ዝገብሮ ነገር እንታይ እዩ?

ጳውሎስ ብድሕሪኡ ካብ ዘሎ ክዝክሮም (ክሓስሩም) ዝኽእል ነገራት ከለዉዎ ዝሓድጎም ዘሎ ንምንታይ እዩ? እቲ ምዝክር (ምሕሳብ) እንታይ ጸገም የምጽእ ትብል? (ማለት እቲ ንማሕበር ዘሳድዳ ዝነበረ ጊዜ ምዝክሩ ኮነ እቲ ንጎይታ ብትግሃት ምዕያዩ)

እቲ ኣብ ቅድሚኡ ዝርእዮ እንታይ እዩ? ናይ ድሕሪኡ ሓዲጉ ነቲ ኣብ ቅድሚኡ ዘሎ ምምጥጣሩ'ኸ ክሳብ መዓስ ክጎዩ ይገብሮ?

ፍ.14. ጳውሎስ ንህይወቱ ከም ጐያዩ ጌሩ ብምጥቃስ ናብቲ ዓስቢ ዓወት እናጠመተ ይጎዩ ከምዘሎ ይዛረብ። እቲ ብኣምላኽ ተዳልዩሉ ዘሎ ዓስቢ እንታይ እዩ? መዓስ'ከ እዩ'ኸ ዝረኽቦ? (ሕቶ መጽናዕቲ ለ ተመልከት)

ተራ የሱስ ክርስቶስ ኣብዚ ጉያን ኣብ መፈጸምታኡን እንታይ እዩ?

ፍ.15. ጳውሎስ ፍጹማት ዘበልና ብምባል (ንርእሱ ኣብኡ ኣእትዩ) ነዚ ንሕሰብ ዝበሎ ሓሳብ ነየናይ እዩ?

ካብዚ ሓሳብ እዚ ፍልይ ዝበለ'ኹ ከመይ ዝበልዎ ሓሳብ እዩ ትብል? ንዕኡ ኣምላኽ ክገልጸልኩም እዩ ምባሉ'ኹ ከመይ ማለቱ እዩ?

ፍ.16. ምስቲ ኩሉ ክህሉ ዝኽእል ናይ ርድኢት ምፍልላይ ፡ ጳውሎስ ንሰብ ፊሊጲ እንታይ ይለበዎም ኣሉ?

ፍ.17. ጳውሎስ ንሰብ ፊሊጲ ብሓባር “ኣሕዋተየ” ኢሉ ብምጥቃስ ንመን ክመስሉ እዩ ዝሓቐም ዘሉ? ስለምንታይ? (1ቆሮ11.1)

ብተወሳኺ ከስተውዕሉሎም ዘለዎም ሰባት ንኸመይ ዝኣመሰሉ እዮም? ኣብነት ክትህብ ይኽእል'ዩ?

ፍ.18. ጳውሎስ እቲ ኣብ ላዕሊ ጠቐስዎ ዘሉ ሓሳብ ምምሳል ንዕኡን ነቶም ቤቲ ዝሃበዎ ኣርኣያ ዝነብሩን ምኽንያት ክህበሉ ከሎ እንታይ ኢሉ? ብኸመይ ኣገላልጻ እዩ'ኹ ዝሕብሮም ዘሉ?

እዞም ጸላእቲ መስቀል ክርስቶስ ዝበሃሉ ከመይ ዝበሉ ዓይነት ሰባይ ተጠቓልል ትብል?

ፍ.19. ናይዞም ጸላእቲ መስቀል መወዳእታኦም እንታይ እዩ? (ሕቶ መጽናዕቲ ሐ ተመልከት)

ባህርያት ናይዞም ሰባት ከመይ ከመይ ክምዝኹን እዩ ጳውሎስ ዝጠቐስ ዘሉ?

ገለ ካብዞም ሰባት እቶም ኣይሁድ (3.2) ወይውን ክርስትያናት ኢና እናበሉ ንክርስቶስ ከም መጋበሪ ረብሓኦም ዝጥቀሙሉ ሰባት እዮም? ነዚ ብዝኸመይ ይትግብርዎ ትብል?

ፍ.20. ኣብዚ ጥቕሲ እዚ ጳውሎስ “ንሕና ግና” ብምባል ናመንቲ ምስቶም ምድራዊ ሓሳብ ዝሓስቡ ኣብ ፍቕዲ 19 ጠቐስዎም ዘለዉ ዓይነት ሰባት ኣነጻጸሩ ሃገሮም (ዜግነቶም) ኣበይ ምኃኑ እዩ ዝሕብር ዘሉ? (ሕቶ መጽናዕቲ መ ተመልከት)

ትጽቢቶም'ከ ካበይን እንታይን እዩ?

ከም ኣማኒ ንምጽኣት ክርስቶስ ብሃንቀውታ'ዩ ትጽበዮ?

ፍ.21. ክርስቶስ ምስተገልጸ ካብ ከመይ ዝበለ ናብ ከመይ ዝበለ እዩ ዝልውጠና? ብኸመይ?

ንስኻኸ?

1. ንክርስቶስ ብውልቅኸን ብቅርበትን ብምልኣትን ምፍላጥ እቲ ቀዳማይ ዓላማኸ ድዩ? እዚ ናብ እሙን ኣገልጋሊ ምኻን ዘምርሕ መገዲ እዩ። ነዚ ከም ቀዳማይ ዕላማኸ ጌርካ ካብ ምርኣይን ንየጂንትኸ ናብ ካልእ ዝኣለ ኣለካ 'ዶ ?
2. ከምሓደ ናይ ኣትሌት ተወዳዳሪ ናብቲ ዓስቢ ዓወቱ ጠሚሩ ዝጎዩ ካብቲ ጉድኻ ዘታርፈካ ሓጥዖት ይኹን ካልእ ዕንቅፋታት ብምእላይ ዶ ናብቲ ሕንጽ-ጽ ዕላማኸ ናብቲ ዓስቢ ዓወት ናይ ሰማይ ጽውዓ ኣምላኽ ብክርስቶስ የሱስ ትጎዩ ኣሎኸ?
3. ካብዚ ጉድ እዚ ንድሕሪት ዘታርፉኸ ኩነታት ኮነ ዝምድና ወይውን ሓጢአይ ኣሎ'ዶ? ብኸመይ ክትእልዮ ትሓስብ?
4. ብመጠን ተጥፍኣሉ ዝዜን ሓይልን ገንዘብን ንትገብሮም ነገራት ብ ቅደምተኸተል ኣቐሚጥካ እስከ ሕሰቦ። ምስ ክርስቶስ ንዘሎካ ርክብ ኣበዮናይ ደረጃ ኢኸ ትሰርዖ? እቲ ብቐዳምነት ዝሰራዕካዮ ነገር ግጉይ እንተኾይኑ ከተዐርዮ ትሓስብ ዶ?
5. ከም ጳውሎስ ንክርስቶስን ንሓይሊ ትንሳኤኡን ክትፈልጦ ድሌት ይህልወካ ይኸውን እንተኾነ ግን ነዚ ብህቡእ ክትበጽሖ መስዋእቲ ክትከፍል ድሉው ዲኸ? ንክርስቶስ ክትፈልጦን ከተገልግሎን ንመደባትካ ብምትዕርፋይ ስሩዕ ዝኾነ መዓልታዊ ጸሎትን ምንባብን ምጽናዕን መጽሓፍቅዱስን ሕብረት ምስ ጎይታን ምስ ቅዱሳንን ክትገብር ድሉው ዲኸ ወይ ከምዚ ዓይነት መደብ ኣሎካ 'ዶ?
6. ዝሓደግካ ሓዲግካ ናብ ንክርስቶስ ብቅርበት ምፍላጥን ንዕኡ እሙን ኩነት ምግልጋልን ካብ ዝኾነ ዓይነት መስዋእቲ ይዓቢ እዩ። ስለዚ ንኣምላኽ ክሕዝዝካን ብመንፈስ ቅዱስ ጌሩ ነዚ ዓላማ እዚ ንክትሰርሕ ክበራትዓካ ለምኖ።

መደምደምታ

6 ሐልዮይ ኣሕዋት

ዝንበብ ክፍሊ : ፊሊ.4.1-23

ዕላማ : ከም ኣመንትን ከም ውሉድ ኣምላኽን ንሓድሕድና ክንተሓላለን ክንደጋገፍን ከም ዘሎና ንምፍላጥ።

መጽሓፍ ቅዱሳዊ ሓቂ : ክርስትያናት ንካልኦት ኣመንቲ ክሕግዙ ከለዉ ንሓድሕዶም ከም ዝተሓላለዩ እኖም ዘርእዩ።

ዝጽናዕ ጥቕሲ : ፊሊ.4.10 “ድሕሪ ነዊሕ ጊዜ ከም ብሓድሽ ብኣይ ክትግደሱ ሰለዝተለዓዕልኩም ብጎይታ ኣዝዩ እሕጎስ ኣለኹ ብዛዕባ እዚ እኳ መድሎ ደኣ ሲኢንኩም (ዘይጠዓመኩም ደኣ ኮይኑ) እምበር ቀደም ውን ትግደሱ ኔርኩም ኢኹም።”

ሕቶ መጽናዕቲ :

ሀ. ጳውሎስ ንኤዎድያንን ንሰንጢኪንን እንታይ ክገብራ እዩ ዝደሊ? (4.2)

ለ. ናይ ጭንቀት መድሃኒት እንታይ እዩ? (4.6)

ሐ. ኣብ ዝኾነ ዓይነት ኩነታት ሃሊኻ ይኣኸለኒ (ተመስገን) ምባል ብኸመይ እዩ ዝርከብ? (4.11-13)

መ. ብዛዕባ ዘድልዩና ነገር ቃልኣምላኽ ዝሃበና ነገር እንታይ ኣሎ? (4.19)

ዝርዝር መጽናዕቲ

ፍ.1. ጳውሎስ ንሰብ ፊሊጲ ከም እንታይ ጌሩ ኡኢ ዝገልጾም ዘሎ? ንሰኻ’ኹ ኣብ ካልኦት ኣመንቲ ዘሎካ ኣረኣእያ እንታይ እዩ?

እንታይ እዩ’ኹ ዝላበዎም ዘሎ? (እዚ ለበዋ እዚ ንዓኻውን ይምልከት እዩ)

ፍ.2. ኣብ ሞንጐ ኤዎድያንን ሰንጢኪንን እንታይ እዩ ተፈጢሩ? እዚ’ኹ እንታይ ጸገም የምጽእ?

እዚ ኣብ ሞንጐ ክልቲኤን ተፈጢሩ ዘሎ ዘይምርድዳእ ጳውሎስ እንታይ ዓይነት መፍትሒ እዩ ዝሕብር ዘሎ? ብኸመይ’ከ ክትገበር ይከእል? (ሕቶ መጽናዕቲ ሀ ተመልከት)

ፍ.3. ንሲሲጎስ (እሙን መተዓይይተይ ኢልዎ ዘሎ) ‘ኹ እንታይ እዩ ዝላበዎ ዘሎ?

እዘን ክልተ ሰባት እዚኣተን እንታይ ዓይነት ሰባት እየን? ከምኡ ኢሉ ምትቃሱ ኣብ ምፍታሕ እቲ ዘጋጠመ ፍልልይ ብኸመይ ክጠቅም ይከእል ትብል?

ፍ.4. ጳውሎስ ንሰብ ፊሊጲ ክልተ ጊዜ ብጎይታ ክሕጎሱ ይእዝዞም ኣሎ። “ኩሉ ጊዜ” ኢሉ ድማ ይነግሮም ኣሎ። ስለምንታይ?

ፍ.5. ለውሃቶም ኣብ መን ክፍለጥ እዩ ዝሕብር ዘሎ? “ኩሉ ሰብ” ክብል ከሎ ንመን ንመን የጠቓልል?

“እግዚኣብሄር ቀረባ እዩ” (ጎይታ ዝመጸሉ ቀረባ እዩ) እንታይ ማለት እዩ?

ፍ.6. ምጭናቕ እንታይ ማለት እዩ?

ዘጨንቕ ነገር ምስ ዝርከብ እንታይ ክገብሩ ከምዘለዎም እዩ ጳውሎስ ዝሕብር ዘሎ? (ሕቶ መጽናዕቲ ለ ተመልከት)

ድሌት ፡ ዘሎት ፡ ልማኖ ፡ ምስጋና ዝብላ ቃላት ኣብርሃኖን።

ንስኻ'ኺ ዘጨንቕ ነገር ምስ ዘጋጥመካ እንታይ ትገብር?

ፍ.7. ኣመንቲ እቲ ዘጨንቐኻ ነገራትን ድሌቶምን ኣብ ቅድሚ ኣምላኽ ምስ ዘቕርብዎ እንታይ ይረኽቡ? ኩሉ ሕቶኦም ድዩ ዝምለስ?

ኣብዚ ተጠቂሱ ዘሎ ሰላም ኣምላኽ ከመይ ይመስል? ተግባራዊ ዝኸውን ከ ብኸመይ እዩ?

ፍ.8. “ብዝተረፈ” ክብል ከሎ እንታይ ይርድኣካ? ብዝተረፈ ሰብ ፊሊጲ ክሓስብዎ ዘለዎም ነገር እንታይ እዩ?

ንስኻ'ኺ በዚ ኸምዚ ሓሳብ ዝተመለከካ ዲኻ?

ፍ.9. ጳውሎስ ብኸመይ ዝበለ መገዲ እዩ ንርእሱ ኣርኣያ ዝገበራ?

ኣርኣያ ጳውሎስ ብምስዓብ እንታይ እዮም ዝረኽቡ?

ኣርኣያ መን ኢኻ ትስዕብ? ንኣርኣያኻ ዝስዕብ ሰብ'ኪ ኣሎ ዶ?

ፍ.10. ሰብ ፊሊጲ ብጳውሎስ ዝገደሱ ምዃኖም ብኸመይ እዮም ኣርእዮም? ጳውሎስ ከ ኣዝዩ ዝተሓጎሰ ብምንታይ እዩ?

ሰብ ፊሊጲ ድሕሪ ነዊሕ ጊዜ እዮም ብጳውሎስ ተገዲሶም ፡ ስለምንታይ?

ፍ.11. ኣብዚ ፍቕዲ እዚ “እዚ ዝብል ዘለኹ...” ብምባል ጳውሎስ ክብርሆ ዝደለዩ ሓሳብ እንታይ እዩ?

ጳውሎስ ኣብ ዘመን ህይወቱ እንታይ ተማሂሩ?

“ይኣኽለኒ” (ተመስገን) ምባል እንታይ ማለት እዩ? መዓስ እዩ'ኺ ከምኡ ዝበሃል?

ፍ.12. ኣብ ፍቕዲ 11 ጳውሎስ ብቲ ዘሎኒ ይኣኽለኒ (ተመስገን) ምባል ተማሂረ እዩ ዝበሎ ኣብ ከመይ ዓይነት ህይወት ከሎ እዩ?

ጳውሎስ ኣብ ኩሉ ዓይነት ኩነታይ ይኣኽለኒ (ተመስገን) ምባል ተማሂሩ እዩ። ንስኻ'ኺ ኣብ ዝኾነ ዓይነት ኩነታይ ይኣኽለኒ ምባል ተማሂርካ 'ዶ ወይ ትመሃር'ዶ ኣለኻ?

ፍ.13. ኣብ ዝኾነ ዓይነት ኩነታይ ሃሊኻ ይኣኽለኒ (ተመስገን) ምባል ንሰብ ቀሊል ኣይኮነን። ጳውሎስ ነዚ ዝኸኣሎ ብኸመይ ምዃኡ እዩ ዝሕብር? (ሕቶ መጽናዕቲ ሕ ተመልከት)

ፍ.14. ጳውሎስ ዋላኳ ኣብ ኩሉ ኩነታይ ይኣኸለኒ (ተመስገን) ምባል ተማሂረ እየ እንተበለ ነቲ ሰብ ፊሊጲ ዝገበሩሉ ነገር ብኸመይ እየ ዝጠቕሶ ዘሉ?

ፍ.15. ሰብ ፊሊጲ መዓስን ብኸመይን እየም ንጳውሎስ ኣብ ጸበባኡ ተኸፈልቲ ዝኾኑ?

እንታይ ዓይነት ረዲኤት ሂሳብ ትብል? “ምሃብን ምውሳድን” ክብል ከሎ ከመይ ማለቱ ይመስለካ?

ፍ.16. ቅድሚ ካብ ግዝኣት መቄዶንያ ምውጻኡ ናብ ተሰሎንቄ ምስከደ ከንደይ ግዜ እየም ረዲኤት ሰዲዶምሉ?

ንስኻ’ኽ ንቅዱሳን ብዘድልዮም ነገር ብኸመይ ትሕግዝ?

ፍ.17. ጳውሎስ ብዛዕባ ዝቐበሉ ዝነበረ ረዲኤት ሰናይ ግብሪ ምዃኑ ደጊሙ ደጋጊሙ ምጽሓፉ እንታይ ምክንያት እየ ዝህብ ዘሉ?

“እቲ ፍረ ንዓኻትኩም ክበዝሓልኩም...” (ኣጸቢቕኩም ምእንቲ ክትረብሑ) ክብል ከሎ ከመይ ማለቱ እየ?

ፍ.18. ኣብዚ ጳውሎስ ብኤጳፍሮዲሮስ ኣቢሉ ካብ ሰብ ፊሊጲ ዝተቐበሉ ህያብ መበል ከንደይ እየ? ህያቦም ምስተቐበለ’ኽ ከሰብ ከንደይ እየ ጠቐምዎ?

እቲ ብኤጳፍሮዲሮስ ዝለኣኸሉ ህያብ እንታይ እየ ትብል? “ምኡዝ ሽታኡ ፡ ንኣምላኽ ዘሐጉስ ቅቡል መስዋእቲ” ክብል ከሎ ከመይ ማለቱ እየ?

ፍ.19. እቶም ለጋሳት ዝኾኑ ሰብ ፊሊጲ ውን እንተኾነ ድልየት ኣለዎም። ንድሌቶም መን እየ ዝምልኣሎም? (ሕቶ መጽናዕቲ መተመልከት)

“ከምቲ መጠን ሃብቱ ብክብሪ ብክርስቶስ የሱስ ኔፋ...” ክብል ከሎ እንታይ የረድኣካ?

ፍ.20. በዚ ኩሉ ጳውሎስ ንመን እየ ዘመስግን?

ፍ.21-23. ጳውሎስ ሰላምታኡ ኣመሓላለፉ ምስወድኦ መልእኽቱ ብኸመይ እየ ዛዚሙ?

ንስኻኸ?

1. ንካልኦት ፍጹም ፍቅርን ተገዳስነትን ምርኣይ ካብ ጊዜኻ ፡ ትሕዝቶኻን ውልቃዊ መደብካን መስዋእቲ ይሓትት እዩ። የሱስ ፍጹም ፍቅሪ ብምርኣይ ጊዜ እናሃበ ድሌት ደቂሰባት የማልእ ኔሩ። ንስኻ'ኸ ከምኡ ትገብር'ዶ?
  2. እቲ ብካልኦት ዝግደስ ሰብ ፡
    - ኣብ ጊዜ ግጭት ዕርቂ ብምውፊድ ይሕግዝ ፡- ከም ኣማኒ ንዝተባእሱ ኣብ ሞንጎኦም ዕርቂ ንምምጻእ ትሰርሕ ዶ?
    - ኣብ ጭንቀት ንዘሎ ሰባት ይሕግዝ ፡- ንዝተጨነቁ ሰባት ብምጽንናዕ ፡ ፍቅሪ ኣምላኽን ረዲኤቱን ከኣልነቱን ተርእዮም'ዶ? ትጽልዮሎም 'ዶ? እሙን ከግን ከም እትጽልዮሎም ትሕብሮም'ዶ?
    - ኣብ ሽግር ንዘለዉ ሰባት ብዘድልዮም ይሕግስ ፡- ንዝተጸገሙ ሰባት ብገንዘብ ይኹን ብንዋት ትሕግዝ'ዶ?
- ንብጽትካ ከትሕግዝ ከሎኻ ኣምላኽ ንተግባርካ ከም ምኡዝ ሽቶን ንዕኡ ዘሓጉስ ቅቡል መስዋእትን ጌሩ ከምዝቐበሎ ፈለጥ።

መደምደምታ ፡

መልሲ ናይ “ሕቶ መጽናዕቲ”

1. መተዓይይቲ ወንጌል

- ሀ. ጳውሎስ ስለ ሰብ ፊሊጲ ንእምላኽ ዘመስገነሉ ምኽንያት ኣብ ወንጌል መዓይይቲ ስለዝኾነ እዩ።
- ለ. ጳውሎስ ፍቕሪ ሰብ ፊሊጲ ብኹሉ ፍልጠትን ምስትውዓልን ኣዝዩ እናበዘሐ (እናግበየ) ክኸይድ እዩ ዝጽለልየሉም።
- ሐ. ካብ ማእሰርቲ ጳውሎስ ኣዎንታዩ ውጽኢት ዝተረኸበ ብዙሓት ኣሕዋት ብሰንኪ ማእሰርቲ ኣብ ጎይታ ምጽናዖምን፣ ብዘይፍርሃት ቃል ኣምላኽ ንምንጋር ኣዝዮም ትብዓት ምርካቦምን እዩ።
- መ. ንጳውሎስ እቲ ቀንዲ ዘገደሶ ነገር ብዚኾነ ቦቲ ኣብ ደቂሰባት ክሰበኽ እዩ።

2. ሓድሕድ ምድግፍ

- ሀ. ንድሕነት ጳውሎስ ዝደገፍዎ ነገራት ጸሎት ሰብ ፊሊጲን ጸሎት የሱስን እዮም።
- ለ. እቶም ንጳውሎስ ሓዲኦም ክመርጽ ዘጨነቅዎ ነገራት ሞይቱ ምስክርስቶስ ምኽንን ብህይወት ጸኒሑ ንሰብ ፊሊጲ ምግልጋልን እዮም።
- ሐ. ጳውሎስ ህይወት ሰብ ፊሊጲ ብዘሎ ንብረቶምን ንወንጌል ክርስቶስ ዝበቅዕ ክኸውን እዩ ዝደልዮ።
- መ. ጳውሎስ ንመከራ ከም ካብ ኣምላኽ ዝወሃብ ህያብ እዩ ዝርእዮ።

3. ብሓደ ሓሳብ ምንባር

- ሀ. እተን ኣርባዕተ ብዛዕባ ሕድነት ዝጥቅሳ ሓረጎት “ሓደ ሓሳብ ምሕሳብ”፣ “ብሓደ ፍቕሪ ምትእሸባር”፣ “ብሓደ መንፈስ ምኽን” ን “ንሓደ ዓለማ ምዕባይን” እዮን።
- ለ. ክርስትያን ንኻልኦት ካብኡ ከምዝበልጹ ጌሩ ክርእዮም ኣለዎ።
- ሐ. እቲ ብዛዕባ ክርስቶስ ተገሊጹ ዘሎ ክልተ መልኻዎት “መልክዕ ኣምላኽ”ን “መልክዕ ባርዶ” ን እዩ።
- መ. የሱስ ትሕትናኡ ንእምላኽ ክሳብ ብሞት ብምእዛስ ክሳብ ሞት ኣብ መስቀል እካ ደኣ ብምእዛስ ኣርእዩ።
- ረ. የሱስ ብዝገበሮ ትሕትና ኣብ ልዕሊ ኩሉ ልዕል ኣበሎ ካብኩሉ ልዕል ዝበለ ስም ድማ ሃቦ።

4. ክርስትያናዊ ባህሪ

- ሀ. ናይ ገዛእ ርእሰኹም ድሕነት ሰርሑ (ምድሓንኩም ፈጽሙ) ክብል ክሎ ብግቡእ ከም ክርስትያናት ኩንና ብኹሉ ኣካይዳና ኣብ ቅድሚ ኩሉ ሰብን ኣብ ቅድሚ ማሕበርን ምምልላስ ማለት እዩ። እዚ ግና ኣብ ምድሓንና ንውሰኹ ነገር ኣሎ ማለት ኣይኮነን።
- ለ. መግለጺ ውሉድ ኣምላኽ ኢንታ ዘይብሎምን ንጹሃትን ኣበር ዘይብሎምን እዩ።
- ሐ. ጢሞቴዎስ ንጥቕሚ ክርስቶስ እዩ ዝሰርሕ።
- መ. ሰብ ፊሊጲ ንኤጳፍሮዲጦስ ክኸብርዎ ዘለዎም ምእንቲ ዕዮ ክርስቶስ ኢሎ ንነፍሱ ዝቐበጸ ሰብ ስለዝኾነ እዩ።

5. እሙን ኣገልጋሊ

- ሀ. ጳውሎስ እቲ መዘና ዘይብሉ ዝብሎ ነገር ንክርስቶስ ምፍላጥ እዩ።
- ለ. እቲ ብኣምላኽ ተዳልዩ ዘሎ ዓሰቢ ዓወት እቲ ምስ ክርስቶስ እንነብሮ ናይ ዘልኣለም ህይወት እዩ።
- ሐ. መወዳእታ ናይቶም ጸላእቲ መስቀል ጥፍኣት እዩ።
- መ. ዜግነት ናይ ክርስትያን ኣብ ሰማይ እዩ።

6. ሓልዮት ኣሕዋት

- ሀ. ጳውሎስ ንኤዎድያንን ንሰንጢኪንን ብጎይታ ብሓደ ሓሳብ ክሰማምዓ (ክዕረቓ) እዩ ዝደለ።
- ለ. ናይ ጭንቄ መድሃኒት ጸሎትን ልማኖን ምስናይ ምስጋና እዩ።
- ሐ. ኣብ ዝኾነ ይኹን ኩነታይ ሃሊኽ ይኣኽለኒ ምባል ዝከኣል ቦቲ ክርስቶስ ዝህበካ ሓይሊ እዩ።
- መ. ብዛዕባ እቲ ዘድልየና ነገር ኣምላኽ ዝሃበና ተስፋ ከምቲ መጠን ሃብቱ ብኸብሪ ብክርስቶስ ጌሩ ከምልኣልና እዩ።

be|e ZI N.com